

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci obvineného **M. Š. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí 15. júla 2015 v Bratislave, o sťažnostiach obvinených **R. Z., J. F., J. H., M. J., Z. U.** proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 15. júna 2015, sp. zn. BB-3Nt 1/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku prvostupňové uznesenie **sa z r u š u j e** v celom rozsahu.

Podľa § 403 Trestného poriadku obvinení :

1. **R. Z.**, nar. X. v S., bytom S. č. X., t.č. v Ústave na výkon väzby Leopoldov,
2. **J. F.**, nar. X. v S., bytom B., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica,
3. **J. H.**, nar. X. v S., bytom S., M. č. X./X., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica,
4. **M. J.**, nar. X. v M., bytom S., B. č. X./X., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica,
5. **Z. U.**, nar. X. v J., Č., bytom H., ul. S. č. X./X., t.č. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica,

s a n e b e r ú d o v ä z b y

a prepúšťajú sa z väzby na slobodu.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením, po povolení obnovy konania Špecializovaným trestným súdom Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 15. júna 2015, sp. zn. BB-3Nt 1/2013, vo veci pôvodne vedenej na Špecializovanom trestnom súde Pezinok pod sp. zn. PK-2T 16/2008, súd zrušil výrok o treste u všetkých odsúdených, u ktorých došlo k povoleniu obnovy konania a zároveň rozhodol o ich väzbe tak, že podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku, z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku vzal obvinených R. Z., J. F., J. H., M. J. a Z. U. do väzby.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku písomný sľub obvineného R. Z. a Z. U. neprijal.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku dohľad probačného a mediačného úradníka nad obvineným R. Z., J. F., J. H., M. J. a Z. U. neuložil.

Začiatok plynutia väzby u obvinených R. Z., J. H., J. F., M. J. a Z. U. stanovil na 15. jún 2015 od 12:55 hod., s tým, že obvinený R. Z. ju bude vykonávať v Ústave na výkon väzby Leopoldov, obvinený J. H. v Ústave na výkon väzby Dubnica nad Váhom, obvinení J. F., M. J. a Z. U. v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica.

Proti uvedenému uzneseniu podali sťažnosti obvinený R. Z. - proti všetkým trom výrokom uznesenia, J. H., J. F. proti I. a III. a M. J. proti I. a III. výroku uznesenia, Z. U. proti všetkým trom výrokom uznesenia.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa vzdal práva podať sťažnosť vo vzťahu ku všetkým obvineným, ktorých sa uznesenie o vzatí do väzby týka.

Obvinený R. Z. v sťažnosti podanej prostredníctvom obhajcu (č.l. 490-492) uviedol, že v danej veci už vykonal trest v celkovej dĺžke 3 roky a 8 mesiacov. Mal byť umiestnený na otvorené oddelenie, z ktorého mu mohol byť umožnený priamy kontakt s manželkou, ktorá je na rizikovitom tehotenstve a stará sa o ďalšie štyri deti. Poukázal na to, že už pred vynesением rozsudku bol prepustený z väzby, a to na základe nahradenia väzby peňažnou

zárukou, ktorej podmienky dodržal a po právoplatnom odsúdení riadne a včas nastúpil na výkon trestu. Z tohto výkonu trestu bol po vykonaní dvoch tretín trestu prepustený na základe podmiennečného prepustenia z výkonu trestu. S manželkou začali spoločne podnikat'. (H.)

Vlastnou chybou spáchal prečin marenia výkonu súdneho rozhodnutia, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výmere 300 eur. Nakoľko však porušil podmienku, Okresný súd Košice rozhodol o vykonaní zvyšku trestu. Vzhľadom na uvedené neprichádza u obvineného do úvahy dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Ďalej uviedol, že počas výkonu trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou pracoval ako brigádnik na nástupnom oddelení, získal 4 kladné zápisy a 2 pochvaly. Bol navrhnutý na zaradenie na otvorené oddelenie v Bratislave. V danom prípade po povolení obnovy konania sa ocitol ešte v horšej situácii v akej sa pred návrhom na povolenie obnovy nachádzal. V prípade rozhodovania o väzbe je vždy potrebné prihliadať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, to znamená využiť také prostriedky upravené Trestným poriadkom, ktoré budú najlepšie viesť k dosiahnutiu účelu trestného konania a zároveň nebudú neprimerane zasahovať do základných práv obvineného. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3Nt 1/2013, zo dňa 15. júna 2015 v časti vzatia obvineného do väzby zrušil a prepustil ho na slobodu. Alternatívne požiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky prijal písomný sľub obvineného a prepustil ho na slobodu podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, prípadne, aby nad obvineným nariadil dohľad probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Obvinení J. F. a J. H. v odôvodnení sťažnosti, ktorú podali prostredníctvom svojho obhajcu (č.l. 515-516) v podstate zhodne uviedli, že výrok napadnutého uznesenia je nesprávny. Ani u jedného nie je naplnený dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Napriek tomu, že v prípravnom konaní bolo vedené proti obvineným trestné stíhanie s hrozbou vysokého trestu, nepokúšali sa trestnému stíhaniu vyhnúť, a ani v rámci prípravného konania neboli väzobne stíhaní. Výkon trestu odňatia slobody riadne nastúpili. Značnú časť trestu už riadne vykonali a vzhľadom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Tost 39/2014, existuje odôvodnený predpoklad, že v rámci obnoveného trestného konania bude pravdepodobne uložený trest

odňatia slobody v nižšej výmere. Vzhľadom na uvedené, navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že v zmysle § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zruší uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3Nt 1/2013, z 15. júna 2015 a obvinených J. F. a J. H. prepustí z väzby na slobodu.

Obvinený M. J. doplnil sťažnosť prostredníctvom obhajcov (č.l. 500-502, 519), v ktorej uviedol, že v prípravnom konaní nebol väzobne stíhaný a riadne sa na nariadené úkony dostavoval. Nedošlo ani k zmene jeho právnej kvalifikácie. Útek a skrývanie považuje za absolútne nezmyselné a dokonca kontraproduktívne. Z pôvodne uloženého trestu doposiaľ vykonal 4 roky a 4 mesiace. Teda pri nezmenenom treste mu zostáva vykonať ešte 3 roky a 10 mesiacov. Je rozhodnutý, že po vykonaní dvoch tretín z celkovej výmery trestu si podá žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu. Do podania takejto žiadosti mu zostáva vykonať ešte 14 mesiacov z uloženého trestu. Obvinený má trvalé bydlisko, má dobrý vzťah s príbuznými, najmä so sestrou M. J., ktorá mu sľúbila možnosť zamestnať sa vo firme, kde pracuje. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie a aby sám vo veci rozhodol tak, že bude prepustený na slobodu.

Obvinený Z. U. prostredníctvom svojho obhajcu písomne doplnil sťažnosť (č.l. 535-539), v ktorej uviedol, že sa nestotožňuje s úvahami prvostupňového súdu a má za to, že existencia dôvodov väzby nie je v jeho prípade odôvodnená. Nemá v úmysle vyhnúť sa trestu, nakoľko časť trestu cca štyri roky už vykonal. Vo výkone trestu odňatia slobody plnením povinností a svojím správaním preukázal polepšenie sa, za čo bol disciplinárne odmenený. Vo výkone trestu odňatia slobody pracoval na pozícii vedúceho samosprávy a riadil 80 odsúdených. Úspešne absolvoval polročné školenie v odbore práva. Má za to, že resocializáciu jeho osoby a nápravu možno preto považovať za úspešnú. Pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody viedol usporiadaný život, s rodinou má silné citové väzby. Po prepustení z väzby by žil so svojou družkou a synom v obci H.. Má pravidelný príjem, pretože je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 420 eur. V blízkej budúcnosti mu vznikne nárok na starobný dôchodok. Z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu potrebuje prioritne intenzívnu zdravotnú starostlivosť, preto v jeho prípade nehrozí obava z úteku. Poukázal na to, že vzatie do väzby po povolení obnovy konania a zrušení rozsudku vo výroku o treste, podľa § 403 Trestného poriadku bez existencie

väzobných dôvodov podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku je absolútne neprípustné. Rozhodovanie v zmysle tohto ustanovenia nesmie byť iba formálne, s cieľom zabezpečiť kontinuitu výkonu trestu odňatia slobody po povolení obnovy konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol zrušiť napadnuté uznesenie a za použitia alternatívnych ustanovení § 80 ods. 1 písm. b/, § 82 ods. 1 písm. c/, písm. h/ Trestného poriadku nahradiť väzbu a prepustiť ho na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných sťažností, preskúmal v súlade s § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom a zistil, že sťažnosti obvinených sú dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z obsahu predložených spisov zistil, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok z 23. júna 2010 pod sp. zn. PK-2T 16/2008, vo veci obvineného M. Š. a spol. bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok aj vo vzťahu k obvineným R. Z., J. F., J. H., M. J., Z. U..

Obvinenému R. Z. bol podľa § 296 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/, písm. o/ Trestného zákona a § 37 písm. h/ Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 39 ods. 2 písm. e/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Na výkon tohto trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinenému J. F. bol podľa § 296 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona a § 36 písm. j/ Trestného zákona a § 37 písm. h/ Trestného zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov a 2 mesiace. Na výkon tohto trestu bol podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň súd rozhodol o prepadnutí veci.

Obvinenému J. H. bol podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 s použitím § 35 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 uložený súhrnný a úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 7 mesiacov. Na výkon tohto trestu bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Trestného zákona

účinného do 31. decembra 2005 zaradený do I. nápravno výchovnej skupiny. Súčasne bol zrušený výrok o treste rozsudku Okresného súdu Senica, sp. zn. 1T 222/07, z 21. januára 2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Zároveň mu bol uložený aj trest prepadnutia veci.

Obvinenému M. J. bol podľa § 185a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 s použitím § 35 ods. 2 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 2 mesiace. Podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do I. nápravno výchovnej skupiny.

Obvinenému Z. U. bol podľa § 190 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona, § 37 písm. h/ Trestného zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov. Na výkon tohto trestu odňatia slobody bol zaradený podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súd obvinenému zároveň uložil aj trest prepadnutia veci.

Špecializovaný trestný súd Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 15. júna 2015, sp. zn. BB-3Nt 1/2013, povolil obnovu konania vo veci pôvodne vedenej na Špecializovanom trestnom súde Pezinok pod sp. zn. PK-2T 16/2008 a zrušil výrok o treste rozsudku u všetkých odsúdených, u ktorých došlo k povoleniu obnovy konania.

Prokurátor navrhol vziať všetkých piatich obvinených do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, pretože na rozdiel od súdneho konania v tomto prípade je uznaná ich vina za skutky minimálne v kategórii zločinov, ktoré spáchali ako členovia zločineckej skupiny s tým, že sú uznaní za vinných a prichádza do úvahy uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Ich prepustením na slobodu je daná obava možného útoku.

Podľa § 403 ods. 1 Trestného poriadku ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, rozhodne súd po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým spolu s povolením obnovy konania zrušil výrok o tomto treste, bez odkladu o väzbe.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 77 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 alebo § 403 sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia, ktorým súd zrušil výrok o treste rozsudku, pominú zákonné dôvody ďalšieho výkonu trestu odňatia slobody a preto súd musí rozhodnúť o vzatí obvineného do väzby, alebo o jeho prepustení na slobodu.

V prípade vzatia obvineného do väzby je však súd viazaný dôvodmi väzby (§ 71). Rozhodovanie v zmysle tohto ustanovenia nesmie byť iba formálne s cieľom zabezpečiť „kontinuitu“ výkonu trestu odňatia slobody po povolení obnovy konania.

Rozhodovanie o väzbe podľa § 403 Trestného poriadku po povolení obnovy konania a zrušení rozsudku vo výroku o treste má určité špecifiká, na ktoré je potrebné klást' dôraz, treba rešpektovať zásadu fakultatívnosti a subsidiarity väzobného stíhania ako inštitútu ultima ratio, najmä vo vzťahu k času, ktorý u obvineného od jeho vzatia do väzby v prípravnom konaní, cez nástup do výkonu trestu odňatia slobody až po zrušenie rozhodnutia vo výroku o treste po povolení obnovy konania uplynul. Z hľadiska proporcionality súd musí prísne skúmať, ako v danom prípade nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2012, č. PL. ÚS 106/2011, uverejnený 21. decembra 2012 ovplyvnil ukládanie trestu obvineným.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uzneseniach, sp. zn. 3 Tost 24/2013 a 3 Tost 39/2014 uviedol, že po povolení obnovy konania sa dá u obvinených očakávať uloženie miernejších trestov odňatia slobody, než aké im boli uložené v pôvodnom konaní.

Všetci obvinení už vykonali časť z uložených trestov, dá sa očakávať opätovné uloženie nepodmienečných trestov (vina spochybnená povolením obnovy konania nebola), avšak miernejších, ako im boli uložené v pôvodnom konaní, ich hodnotenia z výkonov trestov sú pozitívne, dosiahli určité výhody (možnosť preradenia do otvoreného oddelenia, odmeny, pochvaly). Všetci obvinení deklarujú dobrý vzťah so svojimi rodinami, majú trvalé bydlisko a treba im prisvedčiť, že v tomto štádiu by skutočne bolo nezmyslené vyhýbať sa výkonu zvyšku trestu, keďže vzhľadom na už vykonanú časť trestu a očakávané zmiernenie trestov budú môcť žiadať o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Nie je bez významu, že obvinení v pôvodnom konaní boli stíhaní na slobode, výkonu uložených trestov sa nevyhýbali.

Na podklade týchto zistení, na rozdiel od prvostupňového súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v súčasnom štádiu trestného stíhania neexistujú žiadne konkrétne skutočnosti ani také konanie obvinených, ktoré by odôvodňovali obavu z konania obvinených uvedené v § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, t. j., že na slobode obvinení ujdú, alebo sa budú skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu alebo trestu. Totožnosť obvinených je známa, majú stále bydlisko a hrozba vysokým trestom sama osebe, bez spojenia s inými skôr uvedenými skutočnosťami tento dôvod väzby nezakladá. Ako je spomenuté už vyššie, obvinení už vykonali uložený trest odňatia slobody vo väčšej výmere. Je pravdepodobné, že obvinení požiadajú o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Napokon ani súd prvého stupňa okrem hrozby vysokého trestu, resp. že v pôvodnom konaní im také tresty uložené boli, neuviedol v napadnutom rozhodnutí žiadne iné konkrétne skutočnosti, ktoré by tento dôvod väzby odôvodňovali.

Väzba je zaisťovací procesný úkon, ktorý vzhľadom na ustanovenie čl. 17 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody občanov, ku ktorému môže dôjsť len v prípade splnenia zákonom ustanovených dôvodov.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil u obvinených dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, a preto ich do väzby nezobral a prepustil ich na slobodu.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 15. júla 2015

JUDr. Jana S e r b o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Vypracovala : JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová